

ŠŠP v ŠO psychiatria Špecializačná skúška

Všeobecná časť

1. Vnímanie a jeho poruchy.
2. Emotivita a jej poruchy.
3. Pamäť a jej poruchy.
4. Intelekt, inteligencia a ich poruchy.
5. Myslenie a jeho poruchy.
6. Vedomie a jeho poruchy.
7. Spánok a jeho poruchy.
8. Pozornosť a jej poruchy.
9. Pudy a poruchy pudov.
10. Vôľové konanie, psychomotorika a ich poruchy.
11. Osobnosť, typológia, mechanizmy osobnosti, globálne poruchy osobnosti.
12. Telesné prejavy pri duševných poruchách.
13. Základné pojmy: symptóm, znak, dysfunkcia, stav, črta, syndróm, porucha, psychóza a ich miesto v procese psychiatrickej diagnostiky.
14. Princípy klasifikácie duševných porúch, charakteristika aktuálnych klasifikačných systémov (MKCH-10, DSM-5, ICD 11).
15. Problematika etiopatogenézy duševných porúch.
16. Základy neuronálnej signalizácie – vzťah neurotransmiterov k etiopatogenéze a liečbe psychických porúch.
17. Základy funkčnej organizácie CNS vo vzťahu k psychickým poruchám.
18. Význam genetiky pre psychiatriu, koncept epigenetiky.
19. Základy epidemiológie a epidemiológia v psychiatrii.
20. Evidence Based Medicine (EBM) v psychiatrii; typy štúdií a váha dôkazov. Schválené a neschválené (in-label, off-label) indikácie liečby.
21. Zásady komunikácie s pacientom – verbálna a neverbálna komunikácia, komunikácia pri špecifických klinických stavoch (napr. kvalitatívna porucha vedomia, demencia, afektívna porucha, psychóza, nepokojný pacient).
22. Základné a špeciálne pomocné vyšetrovacie metódy v psychiatrii (stručný prehľad, problematika ich indikovania), spolupráca psychiatra s inými odborníkmi v medicíne (pre potreby psychiatrie).
23. Neurozobrazovacie metódy v psychiatrii – stručná charakteristika, interpretácia nálezov.
24. Elektrofyziologické metódy v psychiatrii – stručná charakteristika, interpretácia nálezov.
25. Psychodiagnostika – prehľad, charakteristika najdôležitejších metód, význam pre klinickú diagnostiku, indikácie, formulácia otázok pre klinického psychológa.
26. Psychometrické inštrumenty v psychiatrii: pre demencie, afektívne poruchy, schizofréniu, úzkostné poruchy, sexuálne dysfunkcie, nežiaduce účinky, hodnotenie celkového klinického dojmu.

27. Biologické liečebné metódy v psychiatrii (okrem psychofarmakoterapie) – všeobecný prehľad.
28. Elektrokonvulzívna terapia (princíp, indikácie, kontraindikácie, nežiaduce účinky, podmienky aplikácie).
29. Fototerapia, spánková deprivácia, rTMS, simulácia nervu vagu, hlboká mozgová stimulácia – predpokladané mechanizmy účinku, indikácie, kontraindikácie, podmienky aplikácie.
30. Psychofarmakoterapia: klasifikácia psychofarmák, mechanizmy účinku psychofarmák.
31. Zásady liečby psychofarmakami, zostavenie terapeutického plánu, monitorovanie rizík psychofarmakoterapie.
32. Farmakodynamické a farmakokinetické interakcie psychofarmák s dôrazom na praktické kontraindikácie.
33. Antipsychotiká – základná charakteristika, mechanizmy účinku, rozdelenie, indikácie, kontraindikácie.
34. Výber antipsychotika a stratégia liečby v jednotlivých fázach liečby.
35. Dlho pôsobiace injekčné formy antipsychotík (depotné).
36. Bezpečnosť liečby antipsychotikami z hľadiska nežiaducich účinkov a interakcií.
37. Antidepresíva – základná charakteristika, mechanizmy účinku, rozdelenie (+prehľad jednotlivých antidepresív), indikácie, kontraindikácie.
38. Výber antidepresíva a stratégia liečby v jednotlivých fázach liečby.
39. Bezpečnosť liečby antidepresívami z hľadiska nežiaducich účinkov a interakcií.
40. Anxiolytiká – základná charakteristika, mechanizmy účinku, rozdelenie (benzodiazepínové, nebenzodiazepínové anxiolytiká), indikácie, kontraindikácie.
41. Výber anxiolytika a stratégia liečby v jednotlivých fázach liečby.
42. Bezpečnosť liečby anxiolytikami z hľadiska nežiaducich účinkov, interakcií a rizika vzniku závislosti.
43. Tymostabilizátory, tymoprofylaktiká – základná charakteristika, prehľad tymoprofylaktík, indikácie, kontraindikácie.
44. Výber tymostabilizátora/tymoprofylaktika v jednotlivých fázach liečby.
45. Bezpečnosť liečby tymostabilizátormi/tymoprofylaktikami z hľadiska nežiaducich účinkov a interakcií.
46. Nootropiká, kognitíva – základná charakteristika, prehľad jednotlivých farmák, indikácie, kontraindikácie.
47. Hypnotiká a iné farmaká pri liečbe nespavosti – prehľad, zásady liečby porúch spánku.
48. Bezpečnosť liečby hypnotikami z hľadiska nežiaducich účinkov, interakcií a rizika vzniku závislosti.
49. Lieky využívané pri liečbe závislosti od návykových látok.
50. Psychoterapia I. – prehľad a charakteristika hlavných škôl a smerov v psychoterapii.
51. Psychoterapia II – prehľad a charakteristika hlavných metód psychoterapie, indikácie a kontraindikácie psychoterapie.
52. Individuálna a skupinová psychoterapia – teoretické východiská, metódy (prehľad a charakteristika).

53. Behaviorálne a kognitívno-behaviorálne psychoterapeutické smery – teoretické východiská, metódy.
54. Terapeutická komunita, komunitný systém práce, komunitná psychiatria.
55. Rehabilitácia v psychiatrii (zásady, metódy, indikácie), psychoedukácia.
56. Psychické krízy a krízová intervencia.
57. Prevencia v psychiatrii – všeobecná charakteristika, pojem tzv. primárnej, sekundárnej a terciárnej prevencie; problematika psychohygieny.
58. Právne postavenie psychiatrického pacienta. Problematika súdnej psychiatrie (súdoznalecká činnosť psychiatra, vyšetrenie dušeného stavu, pojmy nepričetnosť a znížená príčetnosť, spôsobilosť k právnym úkonom, problematika ochranného liečenia); pracovné posudzovanie duševne chorých.
59. Konziliárna činnosť psychiatra.
60. Prvá pomoc v psychiatrii – urgentná (emergentná) psychiatria („pacifikácia“ nepokojného/agresívneho pacienta, starostlivosť o pacienta s rizikom suicidálneho konania, akútne intoxikovaný pacient, pacient s poruchou vedomia, závažné nežiaduce účinky psychofarmák, použitie obmedzovacích prostriedkov).
61. Antipsychiatria (základná charakteristika, história, východiská).
62. Vymedzte a na príkladoch priblížte tieto priebehové charakteristiky duševných porúch: chronicita, akuizícia, exacerbácia, dekompenzácia, progredientnosť, rekurentnosť, vývoj a proces, fáza, epizóda, atak, relaps, recidíva, defekt, vyústenie poruchy, prognóza quo ad vitam, quo ad sanationem, quo ad restitutionem, remisia, chronifikácia poruchy, kontinuálny priebeh.

Špeciálna časť

1. Demencie – všeobecná charakteristika, kognitívne, nonkognitívne a funkčné poruchy, pri demencii, rozdelenie demencií na základe predpokladanej etiopatogenézy, základná charakteristika jednotlivých diagnostických kategórií, diagnostický postup, diferenciálna diagnostika.
2. Demencia Alzheimerovho typu.
3. Iné primárne degeneratívne demencie (okrem Alzheimerovej demencie).
4. Vaskulárne demencie (najmä multiinfarktová demencia).
5. Sekundárne demencie.
6. Kvalitatívne poruchy vedomia, amnestický organický syndróm.
7. Iné duševné poruchy zapríčinené poškodením alebo dysfunkciou mozgu (organická halucinóza, porucha s bludmi, katatónna porucha, afektívna porucha).
8. Poruchy psychiky a správania zapríčinené užitím/užívaním psychoaktívnych látok: základné pojmy (psychoaktívna, návyková látka, škodlivé užívanie/zneužívanie, závislosť, intoxikácia, odvykací stav, telesné a psychické komplikácie).
9. Faktory vzniku závislosti, klasifikácia porúch podľa jednotlivých skupín látok, všeobecné zásady farmakoterapie (detoxikácia, detoxifikácia, substitučná liečba), pri jednotlivých látkach tiež zvláštnosti obrazu akútnej intoxikácie a zásady jej terapie.
10. Alkoholová opojenosť (ebrieta): jednoduchá, komplikovaná, kombinovaná, patologická (patická) – základná charakteristika, klinický obraz, liečba. Závislosť od

- alkoholu (vrátane stavov z odňatia), psychické a somatické komplikácie (vrátane halucinózy, bludovej poruchy, amnestickýckého sy., demencie, depresie).
11. Psychické poruchy spojené s užívaním opioidov.
 12. Psychické poruchy spojené s užívaním kanabinoidov, halucinogénov, delirogénov.
 13. Psychické poruchy spojené s užívaním sedatív a hypnotík.
 14. Psychické poruchy spojené s užívaním stimulancií a nikotínu.
 15. Terapeutické využitie psychoaktívnych látok.
 16. Schizofrénia – epidemiológia, predpokladaná patofyziológia, klinické prejavy, dg. kritériá, diagnostika a diferenciálna diagnostika, všeobecné zásady liečby a rehabilitácie, pracovné posudzovanie.
 17. Schizofrénia – klinické formy, priebehy, vyústenia.
 18. Schizoafektívne poruchy: epidemiológia, predpokladaná patofyziológia, klinické prejavy, dg. kritériá, diagnostika. a diferenciálna diagnostika, všeobecné zásady liečby a rehabilitácie.
 19. Schizotypová porucha, trvalá porucha s bludmi.
 20. Akútne a prechodné psychotické poruchy.
 21. Afektívne poruchy – všeobecná charakteristika, klasifikácia – epidemiológia, predpokladaná patofyziológia, klinické prejavy, diagnostika a diferenciálna diagnostika.
 22. Depresívne poruchy – unipolárna epizóda, rekurentná, bipolárna: klasifikácia, klinické prejavy, diagnostika a diferenciálna diagnostika, liečba.
 23. Bipolárna afektívna porucha – manická a zmiešaná epizóda – klasifikácia, klinické prejavy, diagnostika a diferenciálna diagnostika, priebehové podtypy, liečba.
 24. Pretrvávajúce afektívne poruchy – dystýmia, cyklotýmia – klasifikácia, klinické prejavy, diagnostika a diferenciálna diagnostika, priebehové podtypy, liečba.
 25. Neurotické poruchy, poruchy vyvolané stresom a somatoformné poruchy podľa MKCH-10 (F40 – F49), všeobecná charakteristika, rozdelenie.
 26. Úzkostné poruchy: generalizovaná úzkostná porucha, panická porucha.
 27. Úzkostné poruchy: špecifické fóbie, posttraumatická stresová porucha.
 28. Obsedantno-kompulzívna porucha.
 29. Akútna reakcia na stres a adaptačná porucha.
 30. Somatoformné poruchy.
 31. Poruchy príjmu potravy (najmä mentálna anorexia, mentálna bulímia).
 32. Neorganické poruchy spánku.
 33. Sexuálne poruchy (funkčné sex. poruchy, parafílie).
 34. Psychické poruchy v puerperiu.
 35. Špecifické poruchy osobnosti – všeobecná charakteristika, klasifikácia, ich vzťah k duševným poruchám (pri klasifikácii prípadne porovnanie rôznych klasifikačných prístupov), význam pre psychiatriu, posudzovanie.
 36. Paranoidná, schizoidná, disociálna porucha osobnosti.
 37. Emočne nestabilná, histriónska /narcistická porucha osobnosti.
 38. Anankastická, vyhýbavá, závislá porucha osobnosti.
 39. Poruchy návykov a kontroly impulzov (vrátane patologického hráčstva).

LEKÁRSKA FAKULTA

Univerzita Komenského
v Bratislave

40. Duševná zaostalosť (mentálna retardácia).
41. Pedopsychiatria: základné údaje a prehľad psychických porúch.
42. Pedopsychiatria: poruchy psychického vývoja, pervazívne vývojové poruchy.
43. Pedopsychiatria: hyperkinetické poruchy, emočné, tikové poruchy, syndróm týraného dieťaťa.
44. Gerontopsychiatria: prehľad psychických porúch v starobe.
45. Gerontopsychiatria – afektívne, úzkostné poruchy, závislosti a ich špecifiká v staršom veku.

Poznámka: Aj keď to nie je uvedené, pri jednotlivých kategóriách duševných porúch sa očakáva znalosť etiopatogenézy, klinického (psychopatologického) obrazu, priebehových charakteristík, výskytu v populácii, terapie, prognózy, posudzovania (pracovného, forenzného).